

ISLAND

21 – 30 juni 2013

Reserapport av Ann och Sten Wikström

ISLAND 21 – 30 JUNI 2013.

Deltagare:

Sten Wikström, Gotland, sten@storatollbygard.se (Fågelfoto)

Ann Wikström, Gotland, ann@storatollbygard.se (Bilförare)

Mari Wikström, Linköping, (Landskaps- och växtfoto)

Inledning:

Vi, föräldrar med dotter Mari, brukar göra någon fågelresa tillsammans emellanåt. Vi äldre har rest Island runt en gång tidigare år 2005, men Mari ville gärna resa dit. Eftersom Island är ett spännande land både när det gäller natur och fåglar, så ville vi gärna åka dit igen. När Mari hade pusslat ihop tiden med sitt jobb, så blev det avresa på midsommarafton.

Att resa Island runt med bil är bland det mest fantastiska i resväg man kan göra vad naturupplevelser beträffar. Hav, stränder, berg, glaciärer, sjöar, älvar, kalvfjäll, vulkaner, betesmarker med hästar och lamm, fågelberg, fiskehamnar, jordbrukslandskapet och människorna. Här kan man också se hur inlandsisens avsmältning formar landskapet, på precis samma sätt som när Sverige bildades för tiotusen år sedan. Detta är en resa som alla borde få en möjlighet att göra en gång i livet.

Sammantaget körde vi 280 mil i ett helt fantastiskt landskap. Vi såg 67 fågelarter som kan tyckas låter lite magert, men det är få ställen i världen där man ser så många fåglar på så nära håll. Bland ”sällsynta fåglar” som vi såg bra kan nämnas

strömand, islandsknipa, spetsbergsgås, havssula, toppskarv, stormsvala, stormfågel, tretåig mås, lunnefågel, spetsbergsgrißla, storlabb, svartnäbbad islom, vittrut och vitvingad trut. En del av dessa arter var i stora antal.

Resa:

Vi bokade in en paketresa med Iceland Explorer i Göteborg. Den bestod av flyg Arlanda-Keflavik tor, 9 övernattningar på gårdshotell på landsbygden oftast i trebäddsrum med badrum av hög standard, samt hyrbil 10 dagar. Priset för detta paket var 15 000 svenska kronor per person. Resrutten var skraddarsydd efter våra önskemål att besöka vissa fågellokaler, och vi hade gott om tid varje dag. Vi körde ett varv runt Island medsols. Det var ett mycket trevligt sätt för oss bönder att uppleva Islands landsbygd, samt se hur olika lantbruksföretag har utvecklat sitt samarbete med turismen. Om vi hade valt en färdig paketresa enligt Iceland Explorers standardrutt hade resan blivit ett antal tusen kronor billigare, men då hade vi missat delar av nordöstra Island.

Att hyra 4-hjulsdriven bil på Island var ett önskemål, men det visade sig medföra ett

väsentligt högre pris, varför vi avstod eftersom vi räknade med att köra runt Island på väg 1 som i huvudsak är asfalterad. Vår medelstora bil som vi valt innebar att vi fick en Hyundai i30, en mycket bekväm bil men tyvärr med extremt liten frigångshöjd, så den var inte rolig att köra på grusväg.

Kostnad för mat och dryck och bensin tillkom. På de flesta gårdarna kunde man äta middag på kvällen. Ibland fick värdarna kvällen före ringa och boka middag till oss nästföljande kväll. Prisnivån var svenska restaurangpriser och det fanns i allmänhet möjlighet att bli serverad gott isländskt öl

till maten. På de flesta ställen fungerade det att betala med Visakort eller motsvarande, men vissa ställen sade att de hellre tog betalning i kontanter om de fick välja.

Sammanfattningsvis kan vi säga att vi bodde mycket bekvämt. Frukostarna som serverades höll hög standard med lokala livsmedel. Eftersom hotellanläggningarna var små och låg i anslutning till gårdsägarens bostad fick vi mycket fin personlig kontakt med ägarna. De flesta talade perfekt engelska. Resebyrån försåg oss med bra kartmaterial så vi hittade hotellen på ett enkelt sätt.

En skådarresa med bil runt Island är en upplevelse som alla borde få vara med om.

Väder:

Island är känt för drivregn, blåst, dimma och låga temperaturer. Vid vår förra rundresa 2005 med tält och sovsäckar lyckades vi ganska bra att få uppleva just denna vädertyp. Denna resa 2013 hade vi tur, och det var sol, svag vind och omkring 15 plusgrader stor del av tiden. Vädret upplevdes som maj månad i Sverige när det är som allra bäst! Det är också bra att

veta att södra Island normalt har sämst väder med mycket nederbörd och blåst och att nordöstra Island har det torrare och soligare. Detta är också anledningen till att de stora glaciärerna ligger på de södra delarna.

Island har en yta motsvarande en fjärdedel av Sveriges, och här bor drygt 300 000

invånare, varav hälften i Reykjavíks-området. Det innebär att resten av Island är mycket glest befolkat. Det innebär samtidigt att det är lätt att få kontakt och prata med människor. Man bör vara påläst om Islands historia, och då förstår man att

det är våra förfäder från Skandinavien som bor här. Bevarandet av fornnordiska ortsnamn, personnamn, och traditioner gör att man som svensk landsbygdsbo känner att man ”kommer hem” när man är på Island.

Litteratur:

1. *Fågelguiden*. Standardverket som man måste ha med. Den engelska upplagan Collin's Bird Guide kan vara ett komplement som är bra att ha när man träffar engelsktalande skådare.
2. *Sjöfågelguiden*. Bra att läsa om man har gott om tid att läsa på.
3. *Lonely Planet*. Nödvändig för att få ett bra perspektiv på resandet, och att hitta alla kända turistmål mm.
4. *Karta "Ferdakort" 1: 500 000*. Här har man hela Island på ett kartblad. Räcker nog bra om man skall ta sig runt ön på stora vägar.
5. *Karta "Fredakort" 1: 250 000*. Fyra kartblad täcker hela Island. Bra om man gillar kartor. Finns i kartbutiken i Stockholm, 199 svenska kronor per kartblad.
6. *Reserapporter* och annan info om Island kan hämtas på Internet.
7. I "Naturum" vid Mývatn finns en liten shop där man kan köpa eller få en del intressant info om natur. Text "A Guide To Mývatn" av Helgi Gudmundsson. En liten läsvärd bok om områdets natur och kultur.
8. *The Icelandic Birding Pages*. Hemsida internet med aktuell information om fåglar.
9. *Den nya nordiska Floran*. Mossberg m fl. För den botaniskt intresserade. Island har massor med blommande fjällväxter gemensamt med Skandinavien.

Resrutt:

- 21 juni:** Arlanda – Keflavík – Reykjavík – Hvalfjörður – Snaefellsnes – Hellnar.
22 juni: Hellnar – Rif – Ólafsvik – Laxárdalsheidi – Daeli.
23 juni: Daeli – Blönduós – Varmahlíd – Akureyri – Húsavík – Langvatn.
24 juni: Langvatn – Mývatn – Godafoss – Laugar – Skútustadir.
25 juni: Skútustadir – Dettifoss – Asbyrgi – Kópasker – Núpskatla – Raudinúpur – Mélrakkaslétta – Ytra-Áland.
26 juni: Ytra-Áland – Vopnafjörður – Svartiskógur - Höfn vid Borgarfjörður – Svartiskógur.
27 juni: Svartiskógur – Egilsstadur – Öxi – Djúpavogshreppur – Höfn – Árnanes.
28 juni: Árnanes – Jökulsarlón – Skeidarársandur – Vik – Dyrhólaey – Sólheimahjáleiga.
29 juni: Sólheimahjáleiga – Seljalandsfoss – Geysir – Gullfoss - Thingvellir – Blå Lagunen – Gardur – Gardskagi – Blå Lagunen.
30 juni: Blå Lagunen – Gardskagi – Gardur – Keflavík – Arlanda.

Dagbok:

21 juni.

Vi landade i Keflavik kl 9 på morgonen i soligt, stilla väder och +12 grader. Vi noterade några fåglar på flygplatsen och längs vägen in mot Reykjavik, men då vi hade en lång resa till första hotellet gjorde vi inga stopp. För att få en liten skymt av huvudstaden försökte vi ta oss ner i stadens norra delar, men vi kom in lite för långt norr ut, så det blev bara en liten bakåtblick på själva staden. Vi stannade vid en affär, **BONUS**, och provianterade och tog sedan lunchstoppet söder om Hvalfjörður, där vi såg våra första stormfåglar, en mycket vanlig fågel på alla bergskanter.

Mari firar midsommar vid foten av Snæfellsnes. Vädret var likvärdigt med Sverige.

22 juni:

Efter frukost rundade vi det sista av Snæfellsnes på väg mot halvöns spännande norrsida. Vi omringades av ett fantastiskt lavalandskap där 2 fjällripor visade sig i siluett mot himlen. Glaciären var lika vacker från denna sida. Ganska snart sågs också de första vittrutarna, och de aggressiva silvertärnorna gjorde det nästan omöjligt att lämna bilen. Deras

Efter Borgarnes körde vi västerut ut på halvön Snæfellsnes. Vid sydkusten finns det lite våtmarker där man kunde se den vackra isländska rödspoven och mycket annat. Utsikten blev hela tiden finare ju närmare Snæfellsjökull vi kom. Hotel Hellnar låg nästan vid foten av bergets sydsida och nära havet, så allt var osannolikt vackert. Vi satt utanför i det vackra vädret och firade midsommarafton och drack Jim Beam Honey till artgenomgången. Middagen med den isländska ölen var god och första dagen hade uppfyllt förväntningarna med råge.

Isländsk rödspov är vanlig överallt. Fotolägena är många och bra.

popularitet hos Sten och Mari sjönk drastiskt på denna kuststräcka. Ann körde bilen och skrattade när fotograferna gjorde sina misslyckade försök utanför denna. Den norra kuststräckan var en fantastisk fågelupplevelse med alla tärnor, trutar, stormfåglar, smalnäbbade simsnäppor och viggjar. Dessutom såg vi t ex toppskary, smålom och en hona strömand.

Rif. Bara ett exempel på alla möjligheter att stanna och skåda från väggkanten. Här finns en stor koncentration av silvertärna. Om man har mycket begränsad tid att resa runt på Island vill vi rekommendera ett varv runt Snæfellsnes. Här finns allt att se utom aktiv vulkanisk verksamhet.

Ólafsvík. Fiskehamn på norra sidan av Snæfellsnes. Här såg vi mer än hundra vittrut. Gott om stormfågel i bergen längs väggkanten.

Dagens etapp var även den ganska lång, så vi fortsatte utan längre stopp österut mot Daeli gårdshotell. Sten hade under dagen beklagat sig över partiellt synbortfall på ena ögat, speciellt vid användande av handkikare. Misstanke om återfall i en återkommande ögonsjukdom och han var

beredd att beställa tid vid Ögonmottagningen i Visby. Senare under dagen upptäckte han att det berodde på en intorkad droppe Jim Beam på kikarens okular. Glädjen blev stor! Vädret var så vackert att artgenomgången gjordes utomhus i det soliga vädret.

Sten och Ann vid kvällens artgenomgång vid ett av våra mindre gårdshotell. Klockan är 22 och det är nästan midnattssol. Gårdshotellen som vi bodde på fungerade alltid mycket bra, och rejäl frukost ingick alltid. Det fanns oftast möjlighet att äta middag där på kvällen.

23 juni:

Efter tidig uppstigning fortsatte resan österut. I början var det lite mulet, men snart blev vädret lika fint som tidigare. Lite nya fåglar dök upp längs vägen; spetsbergsgäss med ungar, svarthakedopping och några nya änder som exempel. Landskapet här var mycket vackert, bergskedjorna avlöste varandra, jordbruket mycket levande med alla betande hästar och lamm. Blomsterprakten var ofta överväldigande med hela mattor av t ex sibirisk vallmo eller styvmorsviol. Vi såg också den speciella isländska mjölkörten, praktmjölke, på flera ställen.

Vi tittade efter på kartan och såg hur vi hade kört förra gången vi var på Island. Vi förundrade oss över hur långt vi hade kört motsvarande dag, och kom på att vi inte hade sett de vackra bergskedjorna pga dåligt väder och därför kört på så långt som möjligt innan vi hade stannat. Men nu

var det ju de förbokade övernattningarna som satte resdagarnas sträcka. Vid Akureyri grillade vi lammkotletter och hittade några gråsiskor. Därefter åkte vi till Húsavík, där vi vid förra besöket hade sett vitvingad trut och ätit rökt lunnefågel. Någon lunnefågel blev det inte, men till slut hittade vi en vitvingad trut bland alla trutar och skrattmåsar. Kul!

Lite söder om Húsavík låg kvällens gårdshotell Langvatn. Det var ett litet ställe med 14 bäddar, där familjens fru och döttrar skötte om oss mitt bland alla betande djur. De berättade om gårdens skötsel och om hur man hämtar hem alla lamm från fjällen om höstarna. Det visade sig att vi var de första gästerna som hade beställt middag, så döttrarna var lite nervösa när de serverade oss sin 3-rätters meny. Men allt var till belåtenhet så de behövde inte vara oroliga.

Gårdshotellet vid Langvatn. Här var det nära till Húsavík som ibland kallas Islands vackraste stad där vi hade turen att se vitvingad trut. Det är också nära till Mývatn och vattenfallet Godafoss. Djup snö ligger kvar nu i midsommarveckan samtidigt som fåren betar grönt gräs alldeles intill. Lom, beckasin och rödspov berikade vår kväll.

24 juni:

Den här dagen har vi resans kortaste sträcka till nästa ställe, så idag ska allt kring Mývatn undersökas, eftersom morgondagen har ett tufft program. I sjön vid hotellet låg en del fågel, bla svartnäbbade islommar. Redan i början av dagens etapp fann vi strömander på nära håll, men vi hoppades naturligtvis på fler i Laxá. Vi stannade norr om sjön vid Reykjahlíd och spanade. Mycket fågel i sjön men på långa håll. Vi urskilde bl a 2 brunänder och mer än 100 småskrakar. Vi körde vidare söderut på västkanten av sjön och in till naturmuséet. Där såg vi mycket fågel på bra håll och fint medljus i

spegelblankt vatten. Resans första alfågel sågs tillsammans med mängder av änder och simsnäppor.

Tyvärr gav inte Laxá mer än en hona strömand. Vi hade större förväntningar efter förra resan, där Laxá var resans strömandshöjdpunkt. Men 7 islandsknipor förhöjde stämningen. Vi rundade Mývatn och körde norrut till Kálfaströnd, en liten halvö ut i sjön, där vi trodde att vi varit förra resan. Det visade sig vara ett klipp, då vi inne i viken beundrade 230 islandsknipor samt lite andra fåglar.

Vi åkte tillbaks till Reykjahlíd och inhandlade lite bröd. Efter att ha tittat lite på Dimmuborgirs vulkaniska fenomen och konstaterat att tiden inte räckte till en långpromenad där, så tog vi tonfisklunchen utanför området. För övrigt lär det finnas möjlighet att se jaktfalk inne i Dimmuborgir. Eftersom vi var NO om sjön, så passade vi på att åka till det vulkaniska området en bit längre bort. Mari som inte sett något liknande förut blev mäkta imponerad.

Nu hade Naturum-muséet öppnat, så vi åkte dit och pratade med personalen. De

visade oss en sjöorre och gav oss lite andra tips. Vi åkte tillbaks till Laxá och hittade någon mer strömand innan vi åkte västerut igen för att titta på Islands vackraste vattenfall Godafoss. På tillbakavägen stannade vi vid en av Islands fåtaliga skogar i Laugar. Mer fynd än någon gråsiska blev det inte. Nu var det dags att avsluta dagen vid gårdshotellet Skútustadir vid sjöns sydkant. Det var ett lantbruk med mjölkkor, lamm och några rum. De serverade en utmärkt frukost, men middagen fick vi äta på det större grannhotellet.

Mývatn är nästan ett obligatoriskt resmål när man skådar fågel på Island. Sjön har en spännande historia och man kan få bra information vid det besökscentrum som ligger vid sjöns nordvästra del. Här finns både litteratur och ornitologisk kompetens. Sjön är utsatt för vulkanisk verksamhet och ligger där amerikanska och europeiska plattorna går isär. Varmt och näringsrikt vatten är grunden för massförekomsten av fjädermyggor som är mat för de tusentals änder som häckar här. Vi såg bl a 230 islandsknipa i sjöns sydöstra del. Stickmyggor finns normalt inte på Island till skillnad från exempelvis Nordnorge i liknande biotoper. Här finns ett antal turisthotell och någon matbutik och restaurang.

25 juni

Vi startade tidigt och njöt av ännu en vacker dag med strålande sol. Eftersom vårt mål var norrut via Dettifoss, så kollade vi vägs skyltarna noga. Förra gången vi åkte här så gick vägen öster om avvattningen från Vatnajökull, men nu dök skylten upp före älven. Vi svängde in där och naturligtvis stannade vi vid Dettifoss, som är Europas största vattenfall. Från den här sidan blev det en längre promenad ner till fallet, men det var det värt. Imponerande!

Eftersom skylten nere vid väg 1 också hade skyltat till Asbyrgi, så fortsatte vi naturligtvis norrut. Det gick, men det tog mycket lång tid på en smal grusväg, och

ibland mötte vi husbilar på den trånga vägen. År 2005 tältade vi i Asbyrgi, och vi åkte in i området för att återse campingen men också den speciella bergsklacken som bildats av att älven bytt flodfåra för några tusen år sedan och därmed gett upphov till sägnen runt Asbyrgi.

Vi fortsatt norrut och handlade lite mat i Kópasker vilken skulle intagas i Núpskatla i slagsmål med ”attacktärnorna” som Sten döpt silvertärnorna till. Därefter skulle vi ta oss över stenrevet till Raudinúpur för att titta på fågelbergen. Innanför stenrevet låg en stor grupp tretåiga måsar.

Sten och Mari började vandringen och förbjöd Ann med sina kryckor att företa den våghalsiga vandringen över de stora stenblocken. Men när Ann i kikaren såg att ett bandfordon hade jämnat ut den svåra passagen sedan 2005, så gick hon

naturligtvis efter. Utsikten mot de 2 fågelbergen var lika fantastisk nu som förra gången med lunnefåglar, havssulor och alla arter grisslor. En riktig höjdpunkt på resan!

Uppe på klipptoppen har man fin utsikt över de två "stenpelarna" som är själva fågelbergen. Här finns havssulor och lunnefåglar på toppen och andra alkor på sidorna. Snösparvar höll till i hela området. Här uppifrån ser man också stenrevet som man får gå över. Bilen parkerar man borta vid husen där också "attactärnorna" bestämmer var man inte får parkera. I bakgrunden Mélrakkaslétta.

Mélrakkaslétta avverkades sakta både pga fågelspaning och för att vår bil inte gillade Islands grusvägar. På de vägar som används mycket av islänningarnas "Big-Foot" och andra 4-hjulsdrivna fordon kastas en grusvall upp mitt i vägen. Den måste man köra lite på kanten på, men eftersom den är så lös, så krävs det koncentration att hålla bilen på rätt plats, så att inte vallen kommer rakt under bilen. Förutom alla "attactärnor", så hittade vi ett antal vadare där skärnsnäppor och sandlöpare givetvis hörde till höjdpunkterna.

Islands nordligaste fastlandspunkt passerades och nu började vi resan söderut. Vid fyren Hraunhafnartangi är det "bara ett stenkast" till Polcirkeln. Vi passerade

fiskebyn Raufarhöfn där vi år 2005 tältade i regn och +9 grader. Dock hade vi då fjällripa med unge nära den minimala campingen, där vi var enda gäster.

På gårdshotellet Ytra-Áland fick vi bo inne i bostadshuset. De hade byggt till en stor fin inglasad veranda, där vi bjöds på en utsökt måltid med torsk och grönsaker och isländska ölet Viking. Det kom ett par fjällripor och satte sig på hustaken medan vi skrev dagens artlista. Nu räknade Sten ut att vi på 5 dagar hade sett 62 fågelarter, vilket AviFauna hade lyckats med på 12 dagar. Vi hade även passerat de 61 arter vi fick ihop år 2005. På Island är det inte antal arter som är det viktiga utan fågelmängd och kvalitet på skådningen!

26 juni:

Vi påbörjade dagens etapp uppe i Islands karga nordöstra hörn. Vädret blev sämre med blåst och regn, men vi gladdes naturligtvis över de vackra dagar vi haft. Strax norr om Vopnafjörður blåste det så det gick inte att gå ur bilen när gravand ropades ut. Den arten ska inte finnas på Island, så budskapet mottogs med skepsis. Men det var faktiskt ett par gravand med

10 halvvuxna ungar! Denna art ska larmas in till isländska RRK, men vi hittade lite färska uppgifter att den faktiskt hade setts på just denna lokal, så vi var sannolikt inte de första. Vi hittade ganska många strömmänder i älvarna vi passerade, och fotoagraferna fick fina bilder på dem. Några spetsbergsgäss med ungar skrämdes upp när vi kom farande.

Bergskedjan bortanför dagens mål är en av Islands brantaste och mest otillgängliga. Sänkan mellan två toppar brukar jämföras med svenska "Lappporten". Den syntes från långt håll och följde oss hela resan mot Svartiskógur, dit vi nådde redan vid lunchtid. Vi passade på att ta tonfisklunchen inomhus denna blöta och blåsiga dag. Svartiskógur såg verkligen ut

som ett hotell med flera längor och många rum. Det var nog länge sedan det var bondgård här.

Vi satt inne och kurade i vår egen lilla stuga och Mari läste i hotellets informationsbroschyr. Hon upptäckte att det fanns ett lunnefågelcenter i närheten. På kartan såg det ut som det var långt bort och kurviga vägar, men hotellet påstod att

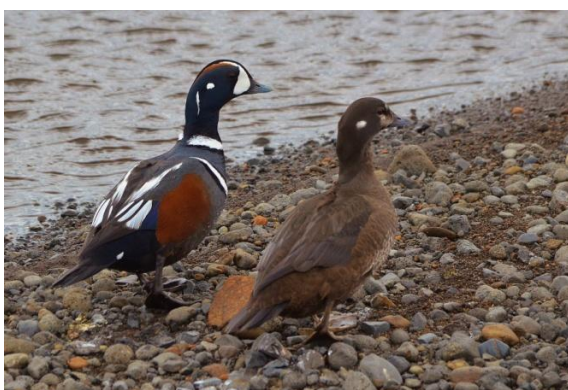
det skulle gå att köra dit på en timme. Inte lyckades vi med det, men om det berodde på att vi tog en ”genväg” eller missbedömning från hotellet spelade ingen roll, för det var ett fantastiskt ställe. Platsen

ligger vid vägs ände och heter Höfn vid Borgarfjörður och dessutom hade vädret blivit bra igen. ”Lapporten” följde oss hela vägen och allt var förtrollande vackert.

Det låg ett par fågelberg med lunnefågel, tretåig mås och stormfågel som dominerande arter strax utanför kusten. På det närmaste hade man byggt ett system med trappor, så att man kunde gå nära de

häckande fåglarna. Vi njöt av närheten till dem och fotograferade exempelvis lunnefågel med 10 fiskar i näbben. Man kunde också läsa informationstavlor om lunnefågeln. En plats att rekommendera!

27 juni:

Frukosten på Svartiskógur nådde inte upp till den isländska standard med lokala råvaror vi blivit bortskämda med. Vi konstaterade som igår att det nog var länge sedan detta var ett jordbruk. Dags att tanka bilen i Egilsstadur och där fick vi också ett tips vara man kunde gena förbi många fjordar som väg 1 går ut och in i, och som vi mindes var mycket tidsödande. En liten bit söderut tog vi av väg 939 genom Öxi ner till Berufjördur. Denna grusväg var tidvis mycket brant, men det var inget problem för vår lilla bil. Landskapet var

alpint vackert med blommor, vattenfall och en del fågel. Nere vid kusten anslöt vi till väg nr 1 igen.

Vi stannade till vid en brant kust som heter Djúpavogshreppur. Där stod ett gäng belgiska turister och beundrade utsikten. De var naturintresserade, men inte direkt fågelskådare, men de uppskattade när vi pekade ut 14 strömandshannar på en klippa nedanför. Där låg också troligen fler än 2000 ejderhannar tätt på vattnet och på stranden. När vi kollat in vittrutarna och tobisgrisslorna så började det regna.

Vi passerade avtagsvägen till Höfn och körde till vårt hotell Árnanes. Väl där visade det sig att vi skulle bo 1,5 km längre bort i en villa. Vi åkte dit och inkvarterade oss på övervåningen. Sedan åkte vi in till Höfn för att proviantera. Vi insåg att vi skulle få laga maten själva, så det var både mat och dryck som behövdes. Det gällde även nästa kväll, så nu fick vi tänka till, kylskåpslöst som bilen var. Billiga lammkotletter hittade vi för 120 kr per kg, så det gjorde inget att de frusna som

reserverades för morgondagen blev en lite för stor förpackning. I det isländska Systembolaget, Vinbud, var priserna dock mycket högre än hemma. En kartong vin för 260 skr och Viking öl, 5,6 %, för 22 skr burken.

Mari hade funderat på att avsluta dagen med en ridtur, men hon backade pga ihållande regn. Vi fick lära oss att sitta ner en stund innan det var dags att ta itu med engångsgrillen och lammkotletterna.

28 juni:

Frukosten intogs i Árnanes Country Lodge's huvudbyggnad, och den var av betydligt högre kvalitet och större variation än gårdagens. Lokala råvaror och

hemlagat. Vatnajökull syntes från balkongen och vi hade inte långt kvar till den spännande isbergssjön Jökulsarlón.

Vatnajökull dominerar landskapet på sydöstra Island. Glaciärerna formar landskapet likt hur Sverige bildades för tiotusen år sedan, och här visas allt live i realtid. De små sjöarna vid randen av glaciärerna är omtyckta av smålom.

Kanske tusentalet silvertärnor fiskade i sjön och dess utlopp. Nu började Sten förlåta dessa vackra fåglar, då inte en enda gick till anfall. De häckade tydligen inte just här. Det gjorde däremot några storlabbar, som verkligen gick till anfall, när Sten och kameran närmade sig för att komma på bra foton. En silvertärna i huvudet klarar man ju av, men att få någon av dessa nästan örnostora fåglar i skallen vill man undvika även om man missar

bästa fotoläget. Mari och Ann satt skyddade i bilen och skrattade åt upplevelsen. Sjön innehöll även sälar och tordmular och strax bredvid promenerade vitkindade gäss med ungar. Den stora grusslätten Skeidarársandur, som avvattnar Vatnajökull passerades och vi tittade snabbt på utställningen som visar hur väg 1 försvann efter ett av Vatnajökulls utbrott. Detta område här på södra Island är en känd häckplats för storlabbar.

Storlabbb och kustlabbb är två arter som man kan se bra på nära håll på södra Island.

Vi kom fram till resans sista gårdshotell Sólheimahjáleiga. Där fanns en nybyggd snygg hotellanläggning för ca 30 gäster byggd som en plåtlada. Efter att vi packat in pinaler, mat och dryck skulle vi åka till det fina lunnefågelsberget, Dyrhólaey, vi mindes från tidigare. Denna gång blåste det så hårt att det inte gick att gå överhuvudtaget, och allra minst gå fram till stupet och titta ner på fåglarna. Det gick inte ens att hålla handkikaren stilla. Så vi övergav detta livsfarliga projekt och körde ner till stranden i stället. Tamduvor blev ny researt. Trakten runt Vik är Islands regnigaste del och idag var det även den blåsigaste.

Det märkte vi när Mari skulle försöka hitta en plats som det gick att ställa engångsgrillarna på. Till slut trodde hon att det skulle fungera, men det var noga med eldvakt under uppvärmningsskedet, så att vi inte skulle bränna ner hotellet. Visserligen var metallfasad en liten garanti, men vi tog ingen risk. De upptinade 18 dubbla lammkotletterna grillades och det blev ett riktigt frossande av lamm och rödvin. Men sällskapet sa att

det skulle dröja länge innan vi tänkte äta lamm nästa gång.

29 juni:

Vaknade till vackert och ganska lugnt väder och fick en fin frukost på gårdshotellet, som vi fick veta hade en fårbesättning på 400 tackor. Strax efter hotellet låg vattenfallet Seljalandsfoss, där man kan gå bakom fallet. Just idag hoppade de flesta över den promenaden eftersom vinden blåste in vatten över den stigen. Vi fick i alla fall ägna det senaste vulkanutbrottet en tanke då detta fall är utloppet från Eyafjallajökull.

Den här dagen var framför allt vikt åt de turistiska aktiviteter man ägnar sig åt på Island. Vi började med att köra till Geysir. Efter att ha haft lite regn på oss, så klarnade det upp så kaskaderna från gejsern Strokkur kunde avnjutas fint. Vidare till det vackra vattenfallet Gullfoss och den rörande historien om bonddottern som gick barfota till Reykjavik för att rädda fallet åt eftervärlden. Från utsiktsplatsen kunde man se de två glaciärerna Langjökull och Hofsjökull mot norr. Avslutning vid Thingvellir där vi

tittade ner i sprickan där Island delas åt två håll. Vi körde till sista nattstället, Northern Light Inn, granne med turistfällan Blå Lagunen. Hotellet var snyggt och trevligt och eftersom det var Maris första Islandsbesök ville hon bada. Ann och Sten åkte norrut för att skåda vid Gardur och Gardskagi. Fin havsskådning med alkor,

lunnefågel, havssulor, trutar, skrakar och lite grågäss och vigg mm. Ann fick syn på 3 snabbt förbiflygande stormsvalar, som Sten tyvärr missade. Middagen på hotellet var mycket trevlig, god och vällagad. En polsk servitris stod för den utsökta servicen.

Fyren vid Gardskagi är en lättillgänglig trevlig plats för bekväm havsskådning. Även handikappanpassad med bra sittplatser. Lokalen ligger helt nära flygplatsen. Området intill fyren fungerar som campingplats och parkering. Här såg vi alkor, sulor, stormsvalar mm.

30 juni:

Vi rundade Islands sydvästra hörn innan vi åkte tillbaka till gårdagskvällens fina skådarplatser. Vi hann få en blick på ön Eldey 14 km bort. Det var där man dödade världens sista garfåglar. Nu har ön intagits av en jättekoloni av havssulor. Det drog förbi mycket fågel hela tiden vid Gardskagi. Sten uppskattade ett jämnt flöde med 15-20 st per minut och vi var där i ca 2 timmar. Vi fick lära oss att spetsbergsgrißla är lätt att förväxla med sillgrißla som har en blank fisk i näbben.

Sten hittade dagens stormsvala och Ann lyckades få in den i sin tub, som snabbt överlämnades till Mari, som fick en ny "lifer" till. Ute i kelpen stod helt plötsligt 3 prutgäss, som fick bli resans sista art. Nu återstod bara att åka tillbaka till flygplatsen och lämna tillbaka hyrbilen efter 280 mil och 67 fågelarter. Dags att komma hem till ett sommarfagert Sverige. Vi var överens om att Island är ett ställe som man "måste" komma tillbaka till!

ARTLISTA:

Sångsvan, *Cygnus cygnus*, Whooper Swan. Sedd alla dagar 10-120 ex per dag.

Spetsbergsgås, *Anser brachyrhynchus*, Pink-footed Goose. 23 juni 25 ad + 25 juv N Mývatn, 26 juni 4 ad + 15 juv S Svartiskógur.

Grågås, *Anser anser*, Greylag Goose. Sedd alla dagar 10-50 ex per dag.

Vitkindad gås, *Branta leucopsis*, Barnacle Goose. 28 juni 30 ad + 30 juv S Vatnajökull.

Prutgås, *Branta bernicla*, Brent Goose. 30 juni 3 ex Gardskagi.

Gravand, *Tadorna tadorna*, Common Shelduck. 26 juni 2 ad + 10 juv N Vopnafjörður.

Bläsand, *Anas penelope*, Eurasian Wigeon. 23 juni 2 ex S Húsavík, 24 juni ca 500 ex Mývatn, 25 juni 10 ex Mývatn.

Snatterand, *Anas strepera*, Gadwall. 24 juni ca 300 ex Mývatn.

Kricka, *Anas crecca*, Common Teal. 21 juni 1 ex N Borgarnes, 23 juni 6 ex S Húsavík, 24 juni 10 ex Mývatn.

Gräsand, *Anas platyrhynchos*, Mallard. Sedd alla dagar 2-20 ex per dag.

Stjärtand, *Anas acuta*, Northern Pintail. 23 juni 1 hona + 5 juv S Húsavík.

Brunand, *Aythya ferina*, Common Pochard. 24 juni 2 hannar Mývatn.

Vigg, *Aythya fuligula*, Tufted Duck. Sågs mer än hälften av dagarna 3-200 ex per dag.

Bergand, *Aythya marila*, Greater Scaup. 21 juni 15 ex sydkusten på Snaefellsnes, 23 juni 17 ex Langvatn, 24 juni 20 ex Mývatn, 25 juni 20 ex Mývatn.

Ejder, *Somateria mollissima*, Common Eider. Sågs alla dagar (utom 24 juni) 50-2000 ex per dag.

Strömand, *Histrionicus histrionicus*, Harlequin Duck. 22 juni 1 hona Ólafsvík, 24 juni 3 ex S Langvatn och 6 ex Mývatn, 26 juni 13 ex N Vopnafjörður (3 olika vattendrag inom ett par

mils avstånd), 27 juni 14 hannar Djúpavogshreppur.

Alfágel, *Clangula hyemalis*, Long-tailed Duck. 24 juni 4 ex Mývatn, 2 juni 6 1 ex Raudinúpur.

Sjöorre, *Melanitta nigra*, Common Scoter. 24 juni 1 hona Mývatn.

Islandsknipa, *Bucephala islandica*, Barrow's Goldeneye. 24 juni 7 ex Laxá vid Mývatn och ca 230 ex Mývatn.

Smáskrake, *Mergus serrator*, Red-breasted Merganser. Sedd nästan alla dagar 2-150 ex per dag.

(Isländsk) Fjällripa, *Lagopus muta islandorum*, Rock Ptarmigan. 22 juni 2 ex S Rif, 25 juni 2 ex hotellet Ytri-Áland.

Smålom, *Gavia stellata*, Red-throated Loon. Sedd nästan alla dagar 1-8 ex per dag.

Svarnäbbad islom, *Gavia immer*, Great Northern Loon. Sedd mer än hälften av dagarna 1-5 ex per dag.

Svarthakedopping, *Podiceps auritus*, Horned Grebe. 23 juni 6 ex N Akureyri, 24 juni 100 ex Mývatn.

Stormfågel, *Fulmarus glacialis*, Northern Fulmar. Sedd alla dagar (utom 24 juni) 10-1000 ex per dag.

Stormsvala, *Hydrobates pelagicus*, European Storm-Petrel. 29 juni 3 ex Gardskagi, 30 juni 1 ex Gardskagi.

Havssula, *Morus bassanus*, Northern Gannet. 25 juni >100 ex Raudinúpur, 29 juni 11 ex Gardskagi, 30 juni ca 200 ex Gardskagi.

Storskarv, *Phalacrocorax carbo*, Great Cormorant. 21 juni 4 ex Reykjavik, 27 juni 1 ex Djúpavogshreppur, 29 juni 7 ex Gardskagi, 30 juni 3 ex Gardskagi.

Toppskarv, *Phalacrocorax aristotelis*, European Shag. 22 juni 2 ex Ólafsvík.

Stenfalk, *Falco columbarius*, Merlin. 21 juni 1 ex N Borgarnes.

Strandskata, *Haematopus ostralegus*, Eurasian Oystercatcher. Sedd alla dagar (utom 24 juni) 10-100 ex per dag.

Ljungpipare, *Pluvialis apricaria*, European Golden Plover. Sedd alla dagar 5-30 ex per dag.

Större strandpipare, *Charadrius hiaticula*, Common Ringed Plover. Sedd nästan alla dagar 1-20 ex per dag.

(Isländsk) Rödspov, *Limosa limosa islandica*, Black-tailed Godwit. Sedd alla dagar (utom sista dagen) 2-40 ex per dag.

Småspov, *Numenius phaeopus*, Whimbrel. Sedd alla dagar 3-20 ex per dag.

Rödbena, *Tringa totanus*, Common Redshank. Sedd alla dagar 10-50 ex per dag.

Smalnäbbad simsnäppa, *Phalaropus lobatus*, Red-necked Phalarope. Sedd nästan alla dagar 1-50 ex per dag.

Enkelbeckasin, *Gallinago gallinago*, Common Snipe. Sedd alla dagar 5-15 ex per dag.

Sandlöpare, *Calidris alba*, Sanderling. 25 juni 5 ex Mélrakkaslétta.

Skärnsnäppa, *Calidris maritima*, Purple Sandpiper. 25 juni 2 ex Mélrakkaslétta.

Kärrensäppa, *Calidris alpina*, Dunlin. Sedd nästan alla dagar 1-50 ex per dag.

Storlabbb, *Stercorarius skua*, Great Skua. 28 juni 40 ex S Vatnajökull.

Kustlabbb, *Stercorarius parasiticus*, Arctic Jaeger. Sedd alla dagar 7-20 ex per dag.

Fiskmås, *Larus canus*, Mew Gull. Sedd nästan alla dagar 1-5 ex per dag.

Gråtrut, *Larus argentatus*, Herring Gull. Sedd drygt hälften av dagarna 1-20 ex per dag.

Silltrut, *Larus fuscus*, Lesser Black-backed Gull. Sedd hälften av dagarna 5-100 ex per dag.

Havstrut, *Larus marinus*, Great Black-backed Gull. Sedd alla dagar 1-50 ex per dag.

Vittrut, *Larus hyperboreus*, Glaucous Gull. 22 juni 100 ex Rif-Ólafsvík, 27 juni 50 ex Djúpavogshreppur.

Vitvingad trut, *Larus glaucoides*, Iceland Gull. 23 juni 1 ex Húsavík.

Skrattmås, *Larus glaucoides*, Black-headed Gull. Sedd næstan alla dagar 5-100 ex per dag.

Tretáig mås, *Rissa tridactyla*, Black-legged Kittiwake. 25 juni ca 200 ex Núpskatla, 26 juni 200 ex Höfn vid Borgarfjörður.

Silvertärna, *Sterna paradisaea*, Arctic Tern. Sedd alla dagar 10-1000 ex per dag.

Tordmule, *Alca torda*, Razorbill. 25 juni 20 ex Raudinúpur, 28 juni. 2 ex Jökulsarlón, 29 juni 1 ex Gardskagi, 30 juni >300 ex Gardskagi.

Spetsbergsgrißla, *Uria lomvia*, Brünnich's Guillemot. 26 juni 4 ex Raudinúpur, 30 juni 5 ex Gardskagi.

Sillgrißla, *Uria aalge*, Common Guillemot. 25 juni >300 Raudinúpur, 29 juni >100 ex Gardskagi, 30 juni >100 ex Gardskagi.

Tobisgrißla, *Cephus grylle islandicus*, Black Guillemot. 25 juni 2 ex Raudinúpur, 26 juni 4 ex Höfn vid Borgarfjörður, 27 juni 5 ex Djúpavogshreppur.

Lunnefágel, *Fratercula arctica*, Atlantic Puffin. 25 juni ca 100 Raudinúpur, 26 juni >300 ex Höfn vid Borgarfjörður, 28 juni 100 ex Vik, 29 juni 50 ex Gardskagi, 30 juni >200 ex Gardskagi.

Tamduva, *Columba livia*, Feral Pigeon. 28 juni 3 ex V Vik, 29 juni 4 ex N Reykjavík.

Ängspiplärka, *Anthus pratensis*, Meadow Pipit. Sedd alla dagar 3-50 ex per dag.

Sädesärta, *Motacilla alba*, White Wagtail. Sedd alla dagar 2-30 ex per dag.

Gärdsmyg, *Troglodytes troglodytes islandicus*, Winter Wren. 22 juni 1 ex Hellnar, 25 juni 1 ex hörd Asbyrgi, 29 juni 1 ex Thingvellir.

Stenskvätta, *Oenanthe oenanthe*, Northern Wheatear. Sedd alla dagar 1-10 ex per dag.

Rödvingetrast, *Turdus iliacus coburni*, Redwing. Sedd alla dagar 3-30 ex per dag.

Snösparv, *Calcarius nivalis*, Snow Bunting. Sedd (eller hörd) nästan alla dagar 1-30 ex per dag.

Gråsiska, *Carduelis flammea*, Common Redpoll. 23 juni 4 ex Akureyri, 24 juni 2 ex Laugar,

25 juni 2 ex

Stare, *Sturnus vulgaris*, Common Starling. 21 juni 50 ex Reykjavik, 22 juni 5 ex S Borgarnes, 29 juni 60 ex N Reykjavik + S Gardur, 30 juni 50 ex kring Gardur.

Korp, *Corvus corax*, Common Raven. Sedd nästan alla dagar 1-20 ex per dag.

Den vilda floran på Island är nog minst lika intressant som fågelskådningen. "Den nya nordiska floran" är den givna bestämningsboken. Botaniken kräver nog en ny resa till Island!